

عنوان:

تعیین پیام های مهم برای کمپین های رسانه ای پیشگیری از خودکشی براساس نظر متخصصین در کشور ایران در سال ۱۳۹۸: یک مطالعه دلفی

استاد راهنما:

دکتر رضا وزیری نژاد

پژوهش و نگارش:

مهديه نبردی

دی ۹۹

چکیده

مقدمه: گزارش نامناسب اخبار مرتبط با خودکشی و اقدام به خودکشی توسط انواع مختلف رسانه ها می تواند منجر به رفتار خودکشی تقلیدی شود بنابراین، مطالعه حاضر با هدف تعیین فراوانی اخبار خودکشی منتشر شده در روزنامه ها و خبرگزاری های ملی ایران در طی سال ۱۳۹۷ و انطباق آن با راهنمای چاپ اخبار خودکشی در رسانه ها، انجام گرفت.

روش اجرا: در این مطالعه توصیفی، مطابق معیارهای ذکر شده در رهنمودهای رسانه ای مبنی بر گزارش خودکشی، کلیه اطلاعات چاپ اخبار خودکشی ۹ روزنامه ملی و ۶ خبرگزاری ملی در طول سال ۱۳۹۷ جمع آوری گردید. داده های هر خبر را در چک لیست تهیه شده از رهنمودهای سازمان بهداشت جهانی (WHO) در سال ۲۰۰۰ میلادی و راهنمای انعکاس اخبار خودکشی در رسانه ها در کشور ایران در سال ۱۳۸۶ شمسی، وارد نموده و با نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در طول دوره بررسی یک ساله، ۲۵۶ خبر خودکشی، توسط هر کدام از روزنامه ها و خبرگزاری های ملی منتخب و در کل ۵۱۲ خبر چاپ شده بود. بیشترین میزان نمره انطباق را روزنامه کیهان با میانگین ۱۰/۸۸ و انحراف معیار ۱/۵۳ و خبرگزاری مهر با میانگین ۱۰/۲۵ و انحراف معیار ۰/۷۱ و کمترین میزان نمره انطباق را روزنامه شرق با میانگین ۹/۳۴ و انحراف معیار ۱/۰۷ و خبرگزاری خبرآنلاین با میانگین ۹/۳۹ و انحراف معیار ۱/۱۸ را دارا می باشد. ۱۴/۳ درصد روزنامه ها و خبرگزاری ها، از چاپ واژه خودکشی در تیتراژ خبر، ۱۷/۲ درصد از جزئیات روش خودکشی و ۲۶/۶ درصد از گزارش خبری هیجان انگیز و بزرگ نمایی خودکشی، اجتناب کرده بودند، همچنین، ۱/۸ درصد از روزنامه ها و خبرگزاری ها، اشاره به روش های پیشگیری از خودکشی نموده و از نظر آماری این اختلاف معنی دار می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر، گزارش خودکشی در ایران تا حدی نامناسب است. باید تلاش شود تا پرسنل رسانه در این زمینه آموزش های لازم را ببینند. همچنین، نظارت بیشتری از طرف سازمان های نظارت بر رسانه ها و ویراستاران لازم است. آموزش نحوه گزارش خودکشی، باید با استفاده از یک رویکرد فعال انجام شود و بخشی از برنامه درسی روزنامه نگاران و سردبیران باشد.

واژگان کلیدی: گزارشات رسانه ای، خودکشی، دستورالعمل ها، روزنامه های ملی، خبرگزاری های ملی